

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตาม
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๒ หมายเลขแดง
ที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๕ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ว่า พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ ฟ้องนายนิติพงษ์
เถียรทองศรี เป็นจำเลย ในความผิดฐาน มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครองพาวุธปืน
ติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต และพยายามฆ่าผู้อื่น

จำเลยให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหาทั้งในชั้นพนักงานสอบสวนและในชั้นศาล จำเลยได้ยื่น
บัญชีพยานจำเลย ฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔
และศาลมีคำสั่งรับไว้ ต่อมาจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔
ขอหมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีพยาน ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ลำดับที่ ๒,๓,๔
ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนคดีนี้ของนายประดิษฐ์ ดอกพิกุล นางอ่อนศรี หัวไรสง
นายบุญชู จันทร์ใส และตามบัญชีพยานเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ลำดับที่ ๑ - ๖

ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของนายสุพล บทไชสง นางสมทรง จริงประโคน และนายสมควร สุทธิประภา เอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืนที่มีผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน เอกสารการส่งของกลางมาตรวจพิสูจน์ของพนักงานสอบสวน และเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลาง วัตถุพยาน และผลการตรวจหาเขม่าดินปืน และของกลางของผู้ชำนาญการในคดีนี้ทุกฉบับซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อเข้าสู่สำนวนพิจารณา เนื่องจากจำเลยไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้ ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีหมายเรียกพยานเอกสาร ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ โจทก์ขอให้ส่งพยานเอกสารตามที่จำเลยร้องขอดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาคดีก่อนวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ โจทก์ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงศาลจังหวัดบุรีรัมย์ อ้างว่า คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์และเอกสารหลักฐานดังกล่าวเป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ต่อไป จึงยังไม่อาจส่งต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็จะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล

จำเลยได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า การที่โจทก์ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลตามที่ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐ จำเลยอ้างเพื่อเป็นพยานและต้องการใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ว่า คดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสารหลักฐานดังกล่าว โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานโจทก์ต่อไป นั้น ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดรองรับเพื่อใช้ในการปฏิเสธการนำส่งเอกสารต่อศาล โจทก์จึงมีหน้าที่ต้องนำส่งต่อศาล และข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ว่า เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาลนั้น เป็นข้ออ้างคนละประเด็น เพราะข้ออ้างดังกล่าว เป็นกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลเมื่อการสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยเสร็จสิ้น หรือกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่กรณีนี้เป็นกรณีที่จำเลยอ้างเป็นพยานและต้องการใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ดังนั้น จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ส่งเอกสารตามหมายเรียก ฉบับลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ เพื่อประกอบการพิจารณาต่อศาลอีกครั้ง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณา ว่า ข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ส่งเอกสารหลักฐานที่จะต้องใช้ในการสืบพยานของโจทก์ มีเหตุผลอันสมควร ไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก

นายจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ว่าคำสั่งของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ในรายงานกระบวนการพิจารณา ฉบับลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งได้ยึดถือข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ยอมส่งพยานเอกสาร และอ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น เป็นข้ออ้างที่เป็นคนละประเด็นกัน เพราะการพิจารณาศาลต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมาย โดยต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ด้วย เมื่อการใช้บทบัญญัติของกฎหมายตามที่โจทก์กล่าวอ้างเพื่อปฏิเสธการส่งพยานเอกสารต่อศาล และที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ใช้วินิจฉัยทำให้จำเลยต้องเสียสิทธิในการต่อสู้คดี และทำให้การวินิจฉัยคลาดเคลื่อนต่อข้อกฎหมายและขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และเป็นกรณียังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น จึงขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์รื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของจำเลยเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ จึงส่งความเห็นของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้น คือ ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า คำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จะมีใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์จะใช้บังคับแก่คดีโดยตรงตามฐานความผิดที่โจทก์ฟ้อง แต่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์จำเป็นต้องใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ในการสั่งเกี่ยวกับเรื่องพยานหลักฐานก่อนที่ศาลจะพิจารณาพิพากษา บทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ประกอบกับจำเลยซึ่งเป็นคู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่

เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ และศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้ส่งคำโต้แย้งดังกล่าวมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย จึงเป็นการเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับระหว่างศาลกับพนักงานอัยการในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ซึ่งบัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์” เป็นบทบัญญัติทั่วไป ซึ่งบัญญัติถึงอำนาจของศาลในการพิจารณาพิพากษาคดีความทั้งหลาย บทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ มิได้มีข้อความที่เกี่ยวข้องเป็นเรื่องเดียวกันแต่ประการใด และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ซึ่งบัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้” เป็นการบัญญัติถึงผลของการที่บทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ว่าให้มีผลเป็นอันใช้บังคับมิได้ จึงไม่อาจมีบทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติมาตรา ๖ นี้ได้ คำโต้แย้งของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์จึงไม่รับคำร้องนี้ไว้พิจารณา

นายกระมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เฉลิมวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สระฐาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมานิต วิทยาเต็ม

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายศักดิ์ เตชะชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุธี สุทธิสมบูรณ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี) ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๕ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๕ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่ ซึ่งมีข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ ดังนี้

พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ ฟ้องนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี เป็นจำเลย ฐานความผิด มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครอง พาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต และพยายามฆ่าผู้อื่น ศาลจังหวัดบุรีรัมย์รับฟ้อง เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เป็นคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๒ โดยจำเลยให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหาทั้งในชั้นพนักงานสอบสวนและในชั้นศาล จำเลยได้ยื่นบัญชีพยานจำเลย ฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ และศาลมีคำสั่งรับไว้

นอกจากนั้น จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ขอหมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีพยาน ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ลำดับที่ ๒,๓,๔ ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนคดีนี้ของนายประดิษฐ์ ดอกพิกุล นางอ่อนศรี แก้วไชสง นายบุญชู จันทร์ไส และตามบัญชีพยานเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ลำดับที่ ๑ - ๖ ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของนายสุพล บทไชสง นางสมทรง จริงประโคน และนายสมควร สุทธิประภา เอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืนที่มีผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน เอกสารการส่งของกลาง มาตรวจพิสูจน์ของพนักงานสอบสวน และเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลาง วัตถุพยาน และผลการตรวจหาเขม่าดินปืน และของกลางของผู้ชำนาญการในคดีนี้ทุกฉบับ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อเข้าสู่สำนวนพิจารณาให้แก่จำเลย เนื่องจากจำเลยไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีหมายเรียกพยานเอกสาร ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ โจทก์ ขอให้ส่งพยานเอกสารตามที่จำเลยร้องขอดังกล่าว เพื่อประกอบการพิจารณาคดี ก่อนวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ แต่โจทก์ได้มีหนังสือที่ อส (บร) ๐๐๓๑/๕๘๗๕ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงศาลจังหวัดบุรีรัมย์ อ้างว่า คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสารหลักฐานดังกล่าวเป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ต่อไป จึงยังไม่อาจส่งต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็จะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล

จำเลยจึงยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า การที่โจทก์ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลตามที่ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐ ตามข้อกฎหมายลักษณะพยาน คู่ความทั้งสองฝ่ายต่างมีสิทธิที่จะอ้างอิงพยานหลักฐานร่วมกันได้ ซึ่งศาลทราบดีอยู่แล้ว พยานดังกล่าวจำเลยอ้างเพื่อเป็นพยานและต้องการใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ว่า คดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสารหลักฐานดังกล่าว โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานโจทก์ต่อไปนั้น ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดรองรับเพื่อใช้ในการปฏิเสธการนำส่งเอกสารต่อศาล โจทก์จึงมีหน้าที่ต้องนำส่งต่อศาล และข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ว่าเมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาลนั้น เป็นข้ออ้างคนละประเด็น เพราะข้ออ้างดังกล่าว เป็นกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลเมื่อการสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยเสร็จสิ้น หรือกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้น แต่กรณีนี้เป็นกรณีที่จำเลยอ้างเป็นพยานและต้องการใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ดังนั้น จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ส่งเอกสารตามหมายเรียก ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ เพื่อประกอบการพิจารณาต่อศาลอีกครั้ง

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า ข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ส่งเอกสารหลักฐานที่จะต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ มีเหตุผลอันสมควรไม่ถึงว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก

ต่อมา นายจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ว่า คำสั่งของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ในรายงานกระบวนการพิจารณา ฉบับลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งได้ยึดถือข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ยอมส่งพยานเอกสาร และอ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น เป็นข้ออ้างที่เป็นคนละประเด็นกัน เพราะการพิจารณาศาลต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ และตามกฎหมายโดยต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ด้วย เมื่อการใช้บทบัญญัติของกฎหมายตามที่โจทก์กล่าวอ้างเพื่อปฏิเสธการส่งพยานเอกสารต่อศาล และที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ใช้วินิจฉัยทำให้จำเลยต้องเสียสิทธิในการต่อสู้คดีและทำให้การวินิจฉัยคลาดเคลื่อนต่อข้อกฎหมายและขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และเป็นกรณียังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินั้น จึงขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์รื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของจำเลยเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ให้ออกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของจำเลยให้สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้อง เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และในคราวประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ มีคำสั่งให้ขยายเวลาในการพิจารณาว่า จะรับคำร้องไว้ดำเนินการหรือไม่ ออกไปก่อน ตามนัยข้อ ๑๔ ของข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ และ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๔ และในคราวประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖ มีมติให้รับคำร้องนี้ไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๒ ประกอบข้อ ๓๗ ต่อไป

พิจารณาแล้วมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องพิจารณาวินิจฉัย คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้อง อยู่ในฐานะคู่ความในคดีอาญาของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ คดีหมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๔๒ ซึ่งสามารถโต้แย้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ ได้ แต่การที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ นั้น มีปัญหาว่าบทบัญญัติมาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีตามคำฟ้องหรือไม่

ตามข้อเท็จจริงทนายจำเลยได้ขอให้ศาลหมายเรียกพยานเอกสารของจำเลย (ผู้ร้อง) ซึ่งอยู่ในความครอบครองของพนักงานอัยการ เพื่อประกอบการพิจารณาและต่อสู้คดีของจำเลย (ผู้ร้อง) และศาลก็มีหมายเรียกพยานเอกสารที่จำเลย (ผู้ร้อง) อ้างดังกล่าว แต่ปรากฏว่าโจทก์ปฏิเสธ โดยอ้างว่า ยังสืบพยานไม่เสร็จ และอ้างด้วยว่า กรณีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นเรื่องของความขัดแย้งในการปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้น หาใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญไม่ การที่ศาลส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา ก็เพราะเห็นว่าผู้ร้องโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ เท่านั้น ซึ่งไม่ได้มีการระบุว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนี้ หรือไม่

สำหรับบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนี้ เมื่อพิจารณาจากคำฟ้องของโจทก์แล้ว ได้แก่ พระราชบัญญัติอาวุธรูป เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธรูป พ.ศ. ๒๔๕๐ มาตรา ๗ มาตรา ๘ ทวิ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๒ ทวิ คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ ข้อ ๓ ข้อ ๖ และข้อ ๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๗๑ มาตรา ๒๘๘ มาตรา ๘๐ และมาตรา ๕๑ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๔ หาใช่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ไม่ เพราะมาตรา ๑๗๕ บัญญัติเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจของศาลที่จะเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการพิจารณาเมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้วได้

เมื่อบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ซึ่งผู้ร้องโต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์จะใช้บังคับแก่คดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และที่ผู้ร้องอ้างว่า มาตรา ๑๗๕ ดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจของศาลยุติธรรมในการดำเนินการพิจารณาพิพากษาคดีให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ ก็ฟังไม่ขึ้น เพราะไม่มีความเกี่ยวพันกันเลย ดังนั้นพิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีตามคำร้องไม่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และไม่มีสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยไม่รับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณา

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายจิระ บุญพจนสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี จำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๖ หมายเลขแดงที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ หรือไม่

กรณีสืบเนื่องจากพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ฟ้องขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ลงโทษนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี ฐานมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในความครอบครองโดยไม่ได้ใบรับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ตามกฎหมาย กับพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต และพยายามฆ่าผู้อื่น จำเลยให้การปฏิเสธและร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ให้หมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีพยาน ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ลำดับที่ ๒, ๓ และ ๔ ได้แก่ คำให้การในชั้นสอบสวนของนายประดิษฐ์ ดอกพิกุล นางอ่อนศรี หัวไชสง และนายบุญชู จันทร์ใส และตามบัญชีพยานเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ลำดับที่ ๑ ถึง ๖ ได้แก่ คำให้การในชั้นสอบสวนของนายสุพล บทไชสง นางสมทรง จริงประโคน และนายสมควร สุทธิประภา เอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืนที่มือผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน เอกสารการส่งของกลางมาตรวจพิสูจน์ของพนักงานสอบสวน และเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลาง วัตถุพยาน และผลการตรวจหาเขม่าดินปืนตลอดจนของกลางของผู้ชำนาญการในคดีนี้ทุกฉบับ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อเข้าสู่สำนวนพิจารณาให้แก่จำเลย เนื่องจากจำเลยไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้ ซึ่งศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีหมายเรียกให้โจทก์ส่งพยานเอกสารตามที่จำเลยร้องขอดังกล่าว โดยให้ส่งก่อนวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ปรากฏว่าโจทก์ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ แจ้งแก่ศาลว่าคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการสืบพยานโจทก์ ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ต่อไป ยังไม่อาจส่งต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็จะส่งสำนวนการสอบสวนดังกล่าวเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า ข้ออ้างของโจทก์มีเหตุผล ไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก

นายจำเลยยื่นคำร้องลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ว่าข้ออ้างของ โจทก์ที่ไม่ยอมส่งพยานเอกสาร โดยอ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น เป็นการอ้างคนละประเด็นกัน เพราะการพิจารณาคดีศาลต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ การที่โจทก์ปฏิเสธส่งพยานเอกสารต่อศาล ทำให้จำเลยเสียสิทธิในการต่อสู้คดี ทั้งเป็นการขัดต่อ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์รื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็น ของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีคำสั่งให้รื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของ จำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

มีปัญหาต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า กรณีที่มาสู่ศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวข้างต้น เป็นกรณี บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ อันศาลรัฐธรรมนูญจะพึง พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

พิเคราะห์แล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรื้อการพิจารณา พิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณา วินิจฉัย” คำว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี” หมายถึง ข้อความในกฎหมายที่ ศาลจะนำมาใช้บังคับแก่คดี ไม่ว่าจะโดยรูปคำพิพากษาหรือคำสั่งซึ่งมีผลผูกพันคู่ความในคดี สำหรับ บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีในกรณีนี้ ได้แก่ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน และประมวล กฎหมายอาญา ตามบทมาตราที่โจทก์กล่าวอ้างมาท้ายฟ้อง ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” เป็นเพียงกระบวนการพิจารณาขั้นตอนหนึ่งของศาลยุติธรรม ดังที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บัญญัติไว้ภายใต้ภาค ๓ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น ลักษณะ ๒ ว่าด้วย “การพิจารณา” ซึ่งเป็นเรื่องระหว่างศาลกับพนักงานอัยการในคดี ไม่เกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี อันจะนำมาสู่การพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้

เมื่อได้พิจารณาวินิจฉัยดังกล่าวแล้ว ปัญหาอื่นนอกจากนี้ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย
มีคำสั่งยกคำร้อง

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๔๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๔๒ หมายเลขแดงที่ ๑๑๗๘/๒๕๔๕ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง ข้ออ้างและเหตุผลโดยสรุปของผู้ร้องปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” เห็นว่า ตามบทบัญญัติดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของศาลและพนักงานอัยการโดยเฉพาะ มิได้เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการต่อสู้คดีของจำเลยหรือทำให้จำเลยต้องเสียเปรียบในเชิงคดีแต่อย่างใด เพราะศาลเองก็ได้ถูกผูกมัดว่าจะต้องใช้อำนาจตามมาตรานี้ในทุกคดี ซึ่งรวมทั้งในคดีของผู้ร้องด้วย บทบัญญัติดังกล่าวจึงมิใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีซึ่งอาจเป็นโทษกับผู้ร้องตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง จึงถือได้ว่าคำโต้แย้งของผู้ร้องไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย

อาศัยอำนาจตามความในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง จึงไม่รับเรื่องของผู้ร้องไว้พิจารณา

นายจุมพล ณ สงขลา
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงมณีชัย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๔๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๓

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๔๒ หมายเลขแดงที่ ๑๑๗๘/๒๕๔๕ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔

ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ว่า พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ฟ้องนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี เป็นจำเลย ในความผิดต่อพระราชบัญญัติอาชญากรรม ๗๗ และพยายามฆ่าผู้อื่น

จำเลยให้การปฏิเสธในชั้นพนักงานสอบสวนและในชั้นศาล ในวันพิจารณาของศาล จำเลยได้ยื่นบัญชีระบุพยานจำเลย ฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ และวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ และศาลมีคำสั่งรับไว้ ต่อมาจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ขอหมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีพยาน ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ลำดับที่ ๒, ๓, ๔ ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนคดีนี้ของนายประดิษฐ์ ดอกพิกุล นางอ่อนศรี แห้วไรสง นายบุญชู จันทร์ใส และตามบัญชีพยานเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ลำดับที่ ๑ - ๖ ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของนายสุพล บทไรสง นางสมทรง จริงประโคน และนายสมควร สุทธิประภา เอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืนที่มีผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน เอกสารการส่งของกลางมาตรวจพิสูจน์ของพนักงานสอบสวน และเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลาง วัตถุพยาน และผลการตรวจหาเขม่าดินปืน และของกลางของผู้ชำนาญการในคดีนี้ทุกฉบับ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เนื่องจากจำเลยไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีหมายเรียกพยานเอกสาร ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ถึงพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ โจทก์ ขอให้ส่งพยานเอกสารตามที่จำเลยร้องขอดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาคดีก่อนวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ โจทก์ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๔

ถึงศาลจังหวัดบุรีรัมย์ อ้างว่า คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์และเอกสารหลักฐานดังกล่าว เป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานของ โจทก์ต่อไป จึงยังไม่อาจส่งต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียก สำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็จะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล

จำเลยได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า การที่โจทก์ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสาร ให้แก่ศาลตามที่ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐ จำเลยอ้างเพื่อเป็นพยานและต้องการใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ว่า คดีดังกล่าว อยู่ระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสารหลักฐานดังกล่าว โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการ สืบพยานโจทก์ต่อไป นั้น ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดรองรับเพื่อใช้ในการปฏิเสธการนำส่งเอกสารต่อศาล โจทก์จึงมีหน้าที่ต้องนำส่งต่อศาล และข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ว่า เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาล เห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการพิจารณาของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัย ของศาลนั้น เป็นข้ออ้างคนละประเด็น เพราะข้ออ้างดังกล่าว เป็นกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวน การสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาล เมื่อการสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยเสร็จสิ้น หรือ กระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่กรณีนี้เป็นกรณีที่จำเลยอ้างเป็นพยานและต้องการใช้ในการซักค้าน พยานโจทก์ ดังนั้น จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ส่งเอกสารตามหมายเรียก ฉบับลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ เพื่อประกอบการพิจารณาต่อศาลอีกครั้ง

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณาว่า ข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ส่งเอกสาร หลักฐานที่จะต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ มีเหตุผลอันสมควร ไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืน ไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก

นายจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ว่าคำสั่งของศาล จังหวัดบุรีรัมย์ในรายงานกระบวนการพิจารณา ฉบับลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งได้ยึดถือข้ออ้าง ของโจทก์ที่ไม่ยอมส่งพยานเอกสาร และอ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น เป็นข้ออ้างที่เป็นคนละประเด็นกัน เพราะการพิจารณาศาลต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและตาม กฎหมาย โดยต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ด้วย เมื่อการใช้บทบัญญัติของกฎหมายตามที่ โจทก์กล่าวอ้างเพื่อปฏิเสธการส่งพยานเอกสารต่อศาลและที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ใช้วินิจฉัยทำให้จำเลย

ต้องเสียสิทธิในการต่อสู้คดี และทำให้การวินิจฉัยคลาดเคลื่อนต่อข้อกฎหมายและขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และเป็นกรณียังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น จึงขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์รื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของจำเลยเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ จึงส่งความเห็นของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ปัญหาที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้น คือ ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จะมีใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์จะใช้บังคับแก่คดีโดยตรงตามฐานความผิดที่โจทก์ฟ้อง แต่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์จำเป็นต้องใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ในการสั่งเกี่ยวกับเรื่องพยานหลักฐานก่อนที่ศาลจะพิจารณาพิพากษา บทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ประกอบกับจำเลยซึ่งเป็นคู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ และศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้ส่งคำโต้แย้งดังกล่าวมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย จึงเป็นการเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง พิจารณาแล้ว เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” เป็นบทบัญญัติให้อำนาจศาล

ใช้ดุลพินิจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการเพื่อประกอบการพิจารณาเมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ตามที่ศาลจะเห็นสมควร ซึ่งในบางกรณีจำเลยอาจร้องขอให้ศาลเรียกสำนวนการสอบสวนมาก็ได้โดยมากมักเกิดจากข้อสงสัยที่พยานโจทก์ให้การในชั้นศาลซึ่งไม่ว่าจะตรงกับคำให้การในชั้นสอบสวนแต่บางกรณีก็เกิดจากพยานฝ่ายจำเลยที่อ้างว่าในชั้นสอบสวนให้การไว้แล้ว แต่โจทก์ไม่นำเข้าสืบเพราะเห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายจำเลย และมีเหตุผลที่ชวนให้เชื่อว่าเป็นเช่นนั้นจริง ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับระหว่างศาลกับพนักงานอัยการในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอาญาเท่านั้น

ส่วนในคดีนี้ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความเพียงว่า จำเลยขอให้ศาลหมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีระบุพยานจำเลย ศาลหมายเรียกให้จำเลยแล้ว แต่โจทก์แจ้งข้อขัดข้องไม่อาจส่งเอกสารให้แก่ฝ่ายจำเลยได้ตามหมายเรียก โดยได้ชี้แจงแสดงเหตุผลต่อศาลแล้ว ศาลมีคำสั่งว่าเหตุผลของโจทก์รับฟังได้ โจทก์ไม่มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก ซึ่งมีใช้ขั้นตอนการใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ดังกล่าวข้างต้น จำเลยอ้างว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๓ ซึ่งบัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายและในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์” นั้น เป็นบทบัญญัติทั่วไป ซึ่งบัญญัติถึงอำนาจของศาลในการพิจารณาพิพากษาคดีความทั้งหลาย บทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๓ จึงมิได้เกี่ยวเนื่องเป็นเรื่องเดียวกันแต่ประการใด และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖ ซึ่งบัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้” เป็นการบัญญัติถึงผลของการที่บทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ให้มีผลเป็นอันใช้บังคับมิได้ จึงไม่อาจมีบทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติมาตรา ๖ นี้ได้ คำโต้แย้งของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ทำคำวินิจฉัยจึงลงมติไม่รับคำร้องนี้

นายปรีชา เถลิมาณิษฐ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๕ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

สรุปข้อเท็จจริง

พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ ฟ้องนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี เป็นจำเลยฐานความผิดมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครอง พาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต และพยายามฆ่าผู้อื่น ศาลจังหวัดบุรีรัมย์รับฟ้อง เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เป็นคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๒ จำเลยให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหาทั้งในชั้นพนักงานสอบสวนและในชั้นศาล จำเลยได้ยื่นบัญชีพยานจำเลย ฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ และศาลมีคำสั่งรับไว้

จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ขอหมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีพยาน ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ลำดับที่ ๒,๓,๔ ได้แก่คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนคดีนี้ของนายประดิษฐ์ ดอกพิกุล นางอ่อนศรี แห้วไชสง และนายบุญชู จันทรวิไส และตามบัญชีพยานเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ลำดับที่ ๑-๖ ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของนายสุพล บทไชสง นางสมทรง จริงประโคน และนายสมควร สุทธิประภา เอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืนที่มีผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน เอกสารการส่งของกลางมาตรวจพิสูจน์ของพนักงานสอบสวน และเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลาง วัตถุพยาน และผลการตรวจหาเขม่าดินปืน และของกลางของผู้ชำนาญการในคดีนี้ทุกฉบับ ซึ่งอยู่ในครอบครองของโจทก์ เพื่อเข้าสู่สำนวนพิจารณาให้แก่จำเลย เนื่องจากจำเลยไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีหมายเรียกพยานเอกสาร ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ โจทก์ ขอให้ส่งพยานเอกสารตามที่จำเลยร้องขอดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาคดี ก่อนวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔

โจทก์ได้มีหนังสือที่ อส (ปร) ๐๐๓๑/๕๘๗๕ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงศาลจังหวัดบุรีรัมย์ อ้างว่า คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์และเอกสารหลักฐานดังกล่าว เป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ต่อไป จึงยังไม่อาจส่งต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็จะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล

จำเลยได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า การที่โจทก์ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลตามที่ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐ ตามข้อกำหนดลักษณะพยาน คู่ความทั้งสองฝ่ายต่างมีสิทธิที่จะอ้างอิงพยานหลักฐานร่วมกันได้ ซึ่งศาลทราบคืออยู่แล้ว พยานดังกล่าวจำเลยอ้างเพื่อเป็นพยานและต้องการใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ว่า คดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสารหลักฐานดังกล่าว โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานโจทก์ต่อไป นั้น ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดรองรับเพื่อใช้ในการปฏิเสธการนำส่งเอกสารต่อศาล โจทก์จึงมีหน้าที่ต้องนำส่งต่อศาล และข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ว่า เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาลนั้น เป็นข้ออ้างคนละประเด็น เพราะข้ออ้างดังกล่าวเป็นกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลเมื่อการสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยเสร็จสิ้น หรือกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่กรณีนี้เป็นกรณีที่จำเลยอ้างเป็นพยานและต้องการใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ดังนั้น จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ส่งเอกสารตามหมายเรียก ฉบับลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ เพื่อประกอบการพิจารณาต่อศาลอีกครั้ง

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า ข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ส่งเอกสารหลักฐานที่จะต้องใช้ในการประกอบการสืบพยานของโจทก์ มีเหตุผลอันสมควรไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก

นายจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ว่า คำสั่งของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ในรายงานกระบวนการพิจารณา ฉบับลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งได้ยึดถือข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ยอมส่งพยานเอกสาร และอ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น เป็นข้ออ้างที่เป็นคนละประเด็นกัน เพราะการพิจารณาศาลต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมาย

โดยต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ด้วย เมื่อการใช้บทบัญญัติของกฎหมายตามที่โจทก์กล่าวอ้างเพื่อปฏิเสธการส่งพยานเอกสารต่อศาล และที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ใช้วินิจฉัยทำให้จำเลยต้องเสียสิทธิในการต่อสู้คดี และทำให้การวินิจฉัยคลาดเคลื่อนต่อข้อกฎหมายและขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และเป็นกรณียังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น จึงขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์รื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของจำเลยเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ให้รื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของจำเลยให้สำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ต่อไป

ข้อกฎหมาย

๑. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้”

๒. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

๓. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์”

ศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้อง เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และในคราวประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ มีคำสั่งให้ขยายเวลาในการพิจารณาว่า จะรับคำร้องไว้ดำเนินการหรือไม่ ออกไปก่อน ตามนัยข้อ ๑๔ ของข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ และ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๔ และในคราวประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖ มีมติให้รับคำร้องนี้ไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๒ ประกอบข้อ ๓๗ ต่อไป

ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น

ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น คือ ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แม้จะมีใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีโดยตรงตามฐานความผิดที่โจทก์ฟ้อง แต่ก็เห็นว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่จำเลยโต้แย้งมายังศาลรัฐธรรมนูญนั้น เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลซึ่งพิจารณาคดีนั้นจะต้องใช้ในกระบวนการพิจารณาเพื่อนำไปสู่การพิจารณาพิพากษาตามฐานความผิดที่โจทก์ฟ้อง

ดังนั้น ประเด็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้หรือไม่ นั้น จึงเห็นว่า เมื่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์จำเป็นต้องใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ในการสั่งเกี่ยวกับเรื่องพยานหลักฐาน ก่อนที่ศาลจะพิจารณาคัดสินคดีบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้

ประเด็นการวินิจฉัย

ประเด็นต่อมา คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๖ หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับระหว่างศาลกับพนักงานอัยการในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีซึ่งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ได้คำนึงถึงการคุ้มครองการดำเนินคดีของพนักงานอัยการมิให้เสียหาย ทั้งนี้ ก็ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลว่าเห็นสมควรจะเรียกสำนวนสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาล หรือไม่ หากศาลเห็นสมควร ศาลก็สามารถเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยได้ แต่ต้องให้โจทก์สืบพยานเสร็จก่อน

ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ เป็นบทบัญญัติทั่วไป ซึ่งบัญญัติถึงอำนาจของศาลในการพิจารณาพิพากษาคดีความทั้งหลาย โดยศาลต้องดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เป็นบทบัญญัติซึ่งบัญญัติถึงผลของ

การที่บทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ว่าให้มีผลเป็นอันใช้บังคับมิได้

ดังนั้น บทบัญญัติที่ผู้ร้องอ้างตามคำร้องจึงไม่มีความเกี่ยวข้องกัน และไม่เป็นการอันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงไม่รับคำร้องไว้พิจารณา

นายพัน จันทรปาน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สระแก้ว ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี จำเลย ให้ศาลรัฐธรรมนูญ
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี จำเลย ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๖ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่ เนื่องจากจำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ขอหมายเรียกพยานเอกสารได้แก่ คำให้การชั้นสอบสวนของนายประดิษฐ์ ดอกพิกุล นางอ่อนศรี แก้วไชสง นายบุญชู จันทร์ใส นายสุพล บทไชสง นางสมทรง จริงประโคน และนายสมควร สุทธิประภา พยานจำเลย เอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืนที่มือจำเลย เอกสารการส่งของกลางมาตรวจพิสูจน์ของพนักงานสอบสวน และเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลาง วัตถุพยาน และผลการตรวจหาเขม่าดินปืน และของกลางของผู้ชำนาญการในคดีทุกฉบับซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ (พนักงานอัยการ) ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวจากโจทก์ แต่โจทก์ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารดังกล่าว จำเลยได้ขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์หมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวอีกครั้ง โจทก์ปฏิเสธเช่นเดิม และศาลจังหวัดบุรีรัมย์เห็นว่า โจทก์ไม่มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก จำเลยจึงขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

ได้พิเคราะห์คำโต้แย้งของจำเลยแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ เป็นบทบัญญัติทั่วไปเกี่ยวกับการกำหนดอำนาจของศาลตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และไม่มีรัฐธรรมนูญและกฎหมายบัญญัติให้จำเลยเรียกเอกสารดังกล่าวจากโจทก์ได้ คำโต้แย้งของจำเลยจึงไม่มีกฎหมายรับรอง จำเลยไม่อาจอ้างว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้ คำโต้แย้งของจำเลยจึงไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

จึงมีคำสั่งไม่รับคำโต้แย้งของจำเลยไว้พิจารณา

นายมงคล สระแก้ว
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายมานิต วิทยาเต็ม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ว่า พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ ฟ้องนายนิติพงษ์ เตียรทองศรี เป็นจำเลย ในความผิดฐานมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครอง พาอาวุธปืน ติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต และพยายามฆ่าผู้อื่น

จำเลยให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหาทั้งในชั้นพนักงานสอบสวนและในชั้นศาล จำเลยได้ยื่น บัญชีพยานจำเลย ฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ และศาล มีคำสั่งรับไว้ ต่อมาจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ขอหมาย เรียกพยานเอกสารตามบัญชีพยาน ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ลำดับที่ ๒,๓,๔ ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนคดีนี้ของนายประดิษฐ์ ดอกพิกุล นางอ่อนศรี แห้วโรสง นายบุญชู จันทร์ใส และตามบัญชีพยานเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ลำดับที่ ๑ - ๖ ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของนายสุพล บทโรสง นางสมทรง จริงประโคน และนายสมควร สุทธิประภา เอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืนที่มือผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน เอกสารการส่ง ของกลางมาตรวจพิสูจน์ของพนักงานสอบสวน และเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลาง วัตถุพยาน และผลการตรวจหาเขม่าดินปืน และของกลางของผู้ชำนาญการในคดีนี้ทุกฉบับ ซึ่งอยู่ในความครอบครอง ของโจทก์ เพื่อเข้าสู่สำนวนพิจารณา เนื่องจากจำเลยไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้ ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีหมายเรียกพยานเอกสาร ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ โจทก์ ขอให้ส่งพยานเอกสารตามที่จำเลยร้องขอดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาคดีก่อนวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ โจทก์ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงศาลจังหวัดบุรีรัมย์ อ้างว่า คดีดังกล่าว

อยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสารหลักฐานดังกล่าวเป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ต่อไป จึงยังไม่อาจส่งต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็จะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล

จำเลยได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า การที่โจทก์ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลตามที่ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐ จำเลยอ้างเพื่อเป็นพยานและต้องการใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ว่า คดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสารหลักฐานดังกล่าว โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานโจทก์ต่อไป นั้น ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดรองรับ เพื่อใช้ในการปฏิเสธการนำส่งเอกสารต่อศาล โจทก์จึงมีหน้าที่ต้องนำส่งต่อศาล และข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ว่า เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาลนั้น เป็นข้ออ้างคนละประเด็น เพราะข้ออ้างดังกล่าว เป็นกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลเมื่อการสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยเสร็จสิ้น หรือกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่กรณีนี้เป็นกรณีที่จำเลยอ้างเพื่อเป็นพยานและต้องการใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ดังนั้น จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ส่งเอกสารตามหมายเรียก ฉบับลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ เพื่อประกอบการพิจารณาต่อศาลอีกครั้ง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณา ว่า ข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ส่งเอกสารหลักฐานที่จะต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ มีเหตุผลอันสมควร ไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก

นายจำเลยร้องว่าการพิจารณาของศาลต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ การที่โจทก์ (อัยการ) กล่าวอ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เพื่อปฏิเสธการส่งพยานเอกสารต่อศาล และที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีคำสั่งว่าข้ออ้างของโจทก์มีเหตุผลนั้น ทำให้จำเลยเสียสิทธิในการต่อสู้คดี การวินิจฉัยของศาลจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อพิจารณาและการวินิจฉัย

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ บัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงเป็นกฎหมายฉบับหนึ่งที่ศาลจะต้องปฏิบัติตามในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามอำนาจของตน มาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” บทบัญญัตินี้ให้ดุลพินิจศาลโดยเฉพาะและศาลสามารถใช้อำนาจได้ในเงื่อนไขจำกัด กล่าวคือการเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยจะกระทำได้เมื่อเห็นสมควรภายหลังที่โจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว และเป็นการเรียกมาเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลเองเท่านั้น มิใช่เป็นการเรียกเอกสารหรือสำนวนการสอบสวนมาเพื่อให้ใช้ประโยชน์แก่จำเลย หรือก่อนโจทก์สืบพยานเสร็จ

ในส่วนสิทธิของจำเลยเกี่ยวกับสิทธิในการตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การนั้น มีมาตรา ๒๕๑ วรรคสาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รับรองเพียงแต่สิทธิในการตรวจหรือคัดคำให้การของตนเท่านั้น เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ตามบทบัญญัติดังกล่าวซึ่งบัญญัติว่า “ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ซึ่งเป็นสิทธิส่วนตัวของจำเลย มิใช่อำนาจศาล

การที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีหมายเรียกพยานเอกสารลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ โจทก์ ขอให้ส่งพยานเอกสารตามที่จำเลยร้องขอดังกล่าว เป็นการให้ดุลพินิจทั่วไปของศาล ไม่มีสภาพบังคับที่ศาลจะต้องออกหมายเรียกเช่นนั้น เมื่อพนักงานอัยการโจทก์ไม่ปฏิบัติตามโดยอ้างว่าจำเป็นต้องใช้ในการสืบพยานโจทก์ หากโจทก์สืบพยานเสร็จแล้วและศาลเห็นสมควรตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็จะส่งให้ และศาลเห็นว่า ข้ออ้างของโจทก์มีเหตุผลอันสมควร ไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก เช่นนี้เห็นได้ว่าการที่จำเลยยื่นคำร้องขอให้เรียกพยานเอกสารตามรายการที่ระบุไว้ ในเวลาก่อนโจทก์สืบพยานเสร็จ โดยให้ศาลกระทำ มิใช่สิทธิตามกฎหมายของจำเลย ถึงแม้ว่าในชั้นต้นศาลจะได้ออกหมายเรียกให้โจทก์ส่งเอกสารตามคำร้องขอ แต่โจทก์มิได้ปฏิบัติตามและศาลเห็นว่าข้ออ้างของโจทก์มีเหตุผลจึงไม่มีการดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐ จำเลยก็ได้เสียสิทธิประการใดเพราะจำเลยมิได้มีสิทธิอยู่แล้วตั้งแต่ต้น

พิจารณาแล้วเห็นว่า คำร้องของจำเลยในคดีของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ไม่มีข้อเท็จจริงแสดงถึงความขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ แต่อย่างใด จึงไม่มีสาระอันควรแก่การวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

นายมานิต วิทยาเต็ม
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชาชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๕ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

สำนักงานศาลยุติธรรมส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี) ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๕ ของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ตามคำร้องของจำเลย ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งอ้างว่าบทบัญญัติกฎหมาย มาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่โจทก์ใช้กล่าวอ้างในการปฏิเสธและขัดขึ้น ไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓

ข้อเท็จจริง สรุปได้ว่า พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ ฟ้องนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี เป็นจำเลย ฐานความผิด มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครอง พาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้ รับอนุญาต และพยายามฆ่าผู้อื่น ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ๑ คำสั่ง ของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ๑ และประมวลกฎหมายอาญา ๑ จำเลยให้การปฏิเสธ ในระหว่าง พิจารณา จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ขอให้เรียกพยานเอกสารตามบัญชีพยานของจำเลย ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีหมายเรียกพยานเอกสารถึงโจทก์ให้ส่งเอกสาร ตามที่จำเลยร้องขอ แต่โจทก์ปฏิเสธ อ้างว่าคดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสาร หลักฐานดังกล่าวเป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการ สืบพยานของโจทก์ต่อไป จึงยังไม่อาจส่งต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควร จะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็ไม่ขัดข้อง จำเลยคัดค้านว่า การที่โจทก์ขัดขึ้นไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก ของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐ ไม่มีบทบัญญัติ กฎหมายใดรองรับเพื่อใช้ในการปฏิเสธการนำส่งเอกสารต่อศาล แต่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีคำสั่งในรายงาน กระบวนพิจารณาว่า ข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ส่งเอกสารหลักฐานที่จะต้องใช้ในการสืบพยานของโจทก์ มีเหตุผลอันสมควร ไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขึ้นไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก การใช้บทบัญญัติ ของกฎหมายตามที่โจทก์กล่าวอ้างเพื่อปฏิเสธการส่งพยานเอกสารต่อศาล และที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ใช้ วินิจฉัยนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๒ ประกอบข้อ ๓๗

ปัญหามีว่า การที่จำเลยได้ขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์หมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีระบุพยานของจำเลย ซึ่งอยู่ในความครอบครองของพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์โจทก์ เพื่อประโยชน์ในการต่อสู้คดีของจำเลย และศาลก็หมายเรียกให้โจทก์ส่ง แต่โจทก์ปฏิเสธอ้างว่ายังสืบพยานโจทก์ไม่เสร็จ โดยอ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น เป็นกรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ อันศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยได้ หรือไม่ พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” จำเลยเป็นคู่ความในคดีนี้ สามารถโต้แย้งคัดค้านเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้ว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนี้ใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖ แห่งรัฐธรรมนูญซึ่งบัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้” แต่ตามคำร้องโต้แย้งของจำเลยอ้างว่าที่โจทก์กล่าวอ้างข้อกฎหมายเพื่อปฏิเสธการส่งพยานเอกสารต่อศาลและที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ใช้บทบัญญัติของกฎหมายที่โจทก์กล่าวอ้างมาเป็นข้อวินิจฉัยนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ กล่าวคือจำเลยโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ที่บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควร ศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ซึ่งบัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์” เท่านั้น ตามคำร้องของจำเลย ประกอบหนังสือของสำนักงานศาลยุติธรรม ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ไม่ได้ระบุเลยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนี้ หรือไม่ แต่อย่างไร การที่จำเลยขอหมายเรียกพยานเอกสารซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อจะใช้เอกสารดังกล่าวในการถามค้านพยานโจทก์ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล เพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของจำเลยว่ามีได้กระทำผิด

ตามฟ้อง และศาลก็หมายเรียกพยานเอกสารที่จำเลยอ้างดังกล่าว แต่โจทก์ปฏิเสธอ้างว่ายังสืบพยานไม่เสร็จ ทั้งอ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ด้วยนั้น เป็นเรื่องของความขัดแย้งกันในการปฏิบัติตามกฎหมาย หาใช่เป็นกรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญไม่

ดังนั้น การที่จำเลยหรือผู้ร้องโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ จึงไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

จึงให้ยกคำร้อง

นายศักดิ์ เตชะชาญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๖ หมายเลขแดงที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๕ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕

ข้อเท็จจริง

พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ ฟ้องนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี เป็นจำเลยฐานความผิดมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครอง พาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาตและพยายามฆ่าผู้อื่น ศาลจังหวัดบุรีรัมย์รับฟ้อง เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จำเลยให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหาและได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ขอหมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีพยาน ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนคดีนี้ของ นายประดิษฐ์ ดอกพิบูล นางอ่อนศรี หัวไรสง นายบุญชู จันทร์ใส และตามบัญชีพยานเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของนายสุพล บทไรสง นางสมทรง จริงประโคน และนายสมควร สุทธิประภา เอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืนที่มีผู้ต้องหา เอกสารการส่งของกลางมาตรวจพิสูจน์ และเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลาง วัตถุพยาน และผลการตรวจหาเขม่าดินปืน และของกลางของผู้ชำนาญการในคดีนี้ทุกฉบับซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีหมายเรียกพยานเอกสาร ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ โจทก์ ขอให้ส่งพยานเอกสารตามที่จำเลย ร้องขอ โจทก์ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงศาลจังหวัดบุรีรัมย์ อ้างว่า คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์และเอกสารหลักฐานดังกล่าว เป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวนซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ จึงไม่อาจส่งให้ศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็จะส่งมาให้ศาล

จำเลยได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า การที่โจทก์ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารดังกล่าวให้แก่ศาลตามที่ศาลมีหมายเรียกไป เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐

เนื่องจากตามข้อกำหนดลักษณะพยาน คู่ความทั้งสองฝ่ายต่างมีสิทธิที่จะอ้างอิงพยานร่วมกันได้ พยานดังกล่าวจำเลยอ้างเพื่อเป็นพยานและต้องการชก้านพยานโจทก์ ข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ว่า คดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการสืบพยานโจทก์และเอกสารหลักฐานดังกล่าว โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานโจทก์ต่อไปนั้น ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดรองรับเพื่อใช้ในการปฏิเสธการนำส่งเอกสารต่อศาล โจทก์จึงมีหน้าที่ต้องนำส่งต่อศาล ส่วนข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่พร้อมจะส่งสำนวนสอบสวนมาให้ศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น เป็นข้ออ้างคนละประเด็น เพราะกรณีตามมาตรา ๑๗๕ ดังกล่าว เป็นกรณีที่ศาลเรียกสำนวนการสอบสวนเมื่อการสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยเสร็จสิ้นแล้ว แต่กรณีนี้เป็นกรณีที่จำเลยอ้างเป็นพยานและต้องการใช้ในการชก้านพยานโจทก์ ดังนั้น จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ส่งเอกสารตามหมายเรียกฉบับลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า ข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ส่งเอกสารหลักฐานดังกล่าว มีเหตุผลอันสมควรไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืน

ทนายจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้แย้งว่าคำสั่งของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ดังกล่าว และข้ออ้างของโจทก์ที่อ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ในการไม่ส่งพยานเอกสารที่จำเลยมีคำร้องขอให้ส่งนั้น เป็นข้ออ้างคนละประเด็น การพิจารณาวินิจฉัยของศาลต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมาย โดยต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ การวินิจฉัยของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ดังกล่าว มีความคลาดเคลื่อนจากรัฐธรรมนูญและกฎหมายเป็นอย่างมาก ดังนั้น ที่โจทก์อ้างข้อกำหนดเพื่อปฏิเสธการส่งพยานเอกสารต่อศาลและการที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ใช้บทบัญญัติของกฎหมายที่โจทก์อ้างมาเป็นข้อวินิจฉัย ทำให้ข้อวินิจฉัยของศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีความคลาดเคลื่อนต่อกฎหมาย และขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งความเห็นเช่นนั้นมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า บทบัญญัติที่โจทก์กล่าวอ้างในการปฏิเสธและขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ และการที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์นำข้อกล่าวอ้างของโจทก์มาวินิจฉัยเป็นคำสั่งในระหว่างพิจารณาคดีนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยก่อนมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้นให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษา คดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” และ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระ อันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา ก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้นั้น ต้องเป็นคำร้องที่คู่ความหรือศาลเห็นเองว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ในกรณีนี้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้ส่งคำโต้แย้งของจำเลย ซึ่งศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เห็นว่าจำเลยโต้แย้งว่า มาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการ มาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” นั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ซึ่งบัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้” และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ซึ่งบัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษา อรรถคดีเป็นอำนาจของศาล ซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายและในพระปรมาภิไธย พระมหากษัตริย์” จะเห็นได้ว่า มาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ไม่มีข้อความ ที่เกี่ยวข้องแต่อย่างใดกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ จึงไม่สามารถพิจารณาได้ว่า มาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่ นอกจากนี้ในการบรรยายคำโต้แย้งของผู้ร้องหรือจำเลยก็ไม่มีข้อความชัดเจนว่า ได้โต้แย้งว่า มาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ กรณีจึงเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง คือ คำร้อง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยไม่รับคำร้องนี้ไว้พิจารณา

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งข้อโต้แย้งของนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี จำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๑๑๓๘/๒๕๕๕ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ว่า พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ ฟ้องนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี เป็นจำเลย ขอให้อายัดตัวและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครอง พาอาวุธปืนติดตัวไป โดยไม่ได้รับอนุญาต และพยายามฆ่าผู้อื่น ศาลจังหวัดบุรีรัมย์รับฟ้องเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

โจทก์ยื่นบัญชีระบุพยาน ๑๖ อันดับ โจทก์ร่วมยื่นบัญชีระบุพยาน ๔ อันดับ จำเลยยื่นบัญชีระบุพยาน ๔ อันดับ ต่อมาจำเลยยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมอีก ๖ อันดับ ซึ่งเป็นพยานเอกสารที่อยู่ในความครอบครองของโจทก์และขอให้ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวเข้าสู่สำนวนการพิจารณา ให้แก่จำเลย

โจทก์แย้งว่าไม่อาจส่งเอกสารหลักฐานตามที่จำเลยขอ เนื่องจากโจทก์มีความจำเป็นจะต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนเพื่อประกอบการวินิจฉัยคดีของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์พิจารณาข้ออ้างของโจทก์ ที่ไม่ยอมส่งเอกสารหลักฐานที่จะต้องใช้ในการประกอบการสืบพยานของโจทก์ว่ามีเหตุผลสมควร จึงไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก

จำเลยจึงขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ที่โจทก์ใช้กล่าวอ้างในการปฏิเสธไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๓๓ หรือไม่

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์จึงมีคำสั่งให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติไว้ ดังนี้

“ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้น ตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้”

ประเด็นที่ต้องพิจารณาในขั้นต้น คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ที่โจทก์ใช้กล่าวอ้างไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้ บังคับแก่คดีหรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็น บทบัญญัติของกฎหมายที่ศาลจะต้องใช้เพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษา จึงถือได้ว่าเป็นกฎหมาย ที่ใช้บังคับแก่คดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

เมื่อพิจารณาว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับ แก่คดีแล้ว ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไป คือ ข้อโต้แย้งของจำเลยที่อ้างว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ข้อโต้แย้งดังกล่าวมีสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยหรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใด ของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ บัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาล ซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้”

เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า ประเด็นที่จำเลยขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๓๓ หรือไม่นั้น ปรากฏว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็น บทบัญญัติที่ให้ศาลใช้ดุลพินิจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการเมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว เพื่อประกอบการวินิจฉัย ซึ่งบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕

เป็นคนละเรื่องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ที่บัญญัติให้บทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญใช้บังคับไม่ได้ รวมทั้งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ที่ให้อำนาจศาลพิจารณาพิพากษาคดีตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ข้อโต้แย้งของจำเลยเป็นเรื่องการปฏิบัติตามกฎหมาย และอยู่ในดุลพินิจของศาล เมื่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์วินิจฉัยข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ยอมส่งเอกสารหลักฐาน ตามที่จำเลยร้องขอ และเห็นว่าโจทก์มีเหตุผลสมควรไม่ถึงว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสาร ตามหมายเรียก จึงไม่มีประเด็นต้องพิจารณาว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ แต่ประการใด การโต้แย้งของจำเลยจึงไม่เป็น สาระอันควรได้รับการวินิจฉัย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงไม่รับคำร้องไว้พิจารณา

นายสุธี สุทธิสมบุรณ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งข้อโต้แย้งของจำเลย (นายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี) ในคดีอาญา หมายเลขแดงที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๕ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓)

สรุปข้อเท็จจริง

๑. พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ ฟ้องนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี เป็นจำเลยฐานความผิด มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครอง พาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต และพยายามฆ่าผู้อื่น จำเลยให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหาทั้งในชั้นพนักงานสอบสวนและในชั้นศาล จำเลยได้ยื่นบัญชีพยานจำเลย ฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ และศาลมีคำสั่งรับไว้

๒. จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ขอหมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีพยาน ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ลำดับที่ ๒,๓,๔ ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของนายประดิษฐ์ ดอกพิกุล นางอ่อนศรี หัวไชสง และนายบุญชู จันทร์ใส และตามบัญชีพยานเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ลำดับที่ ๑ - ๖ ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของนายสุพล บทไชสง นางสมทรง จริงประโคน และนายสมควร สุทธิประภา เอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืนที่มีผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน เอกสารการส่งของกลางตรวจพิสูจน์ของพนักงานสอบสวน และเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลาง วัตถุพยาน และผลการตรวจหาเขม่าดินปืน และของกลางของผู้ชำนาญการในคดีนี้ทุกฉบับ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อเข้าสู่สำนวนพิจารณาให้แก่จำเลย เนื่องจากจำเลยไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้

๓. ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีหมายเรียกพยานเอกสาร ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ โจทก์ ขอให้ส่งพยานเอกสารตามที่จำเลยร้องขอดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาคดีก่อนวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔

โจทก์ได้มีหนังสือที่ อส (บร) ๐๐๓๑/๕๘๗๕ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงศาลจังหวัดบุรีรัมย์ อ้างว่า คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสารหลักฐานดังกล่าวเป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ต่อไป จึงยังไม่อาจส่งต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็จะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล

๔. จำเลยได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า การที่โจทก์ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลตามที่ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐ ตามข้อกฎหมายลักษณะพยาน คู่ความทั้งสองฝ่ายต่างมีสิทธิที่จะอ้างอิงพยานหลักฐานร่วมกันได้ ซึ่งศาลทราบที่อยู่แล้ว พยานดังกล่าวจำเลยอ้างเพื่อเป็นพยานและต้องการใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ว่า คดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสารหลักฐานดังกล่าว โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานโจทก์ต่อไป นั้น ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดรองรับเพื่อใช้ในการปฏิเสธการนำส่งเอกสารต่อศาล โจทก์จึงมีหน้าที่ต้องนำส่งต่อศาล และข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ว่า เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาลนั้น เป็นข้ออ้างคนละประเด็น เพราะข้ออ้างดังกล่าวเป็นกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลเมื่อการสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยเสร็จสิ้น หรือกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่กรณีนี้เป็นกรณีที่จำเลยอ้างเป็นพยานและต้องการใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ดังนั้น จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ส่งเอกสารตามหมายเรียกฉบับลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ เพื่อประกอบการพิจารณาต่อศาลอีกครั้ง

๕. ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า ข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ส่งเอกสารหลักฐานที่จะต้องใช้ในการประกอบการสืบพยานของโจทก์มีเหตุผลอันสมควรไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก

นายจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ว่า คำสั่งของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ในรายงานกระบวนการพิจารณา ฉบับลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งได้ยึดถือข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ยอมส่งพยานเอกสาร และอ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น เป็นข้ออ้างที่เป็นคนละประเด็นกัน เพราะการพิจารณาศาลต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมาย

โดยต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ด้วย เมื่อการใช้บทบัญญัติของกฎหมายตามที่โจทก์กล่าวอ้าง เพื่อปฏิเสธการส่งยานเอกสารต่อศาล และที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ใช้วินิจฉัยทำให้จำเลยต้องเสียสิทธิในการต่อสู้คดี และทำให้การวินิจฉัยคลาดเคลื่อนต่อข้อกฎหมายและขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และเป็นกรณียังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น จึงขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของจำเลยเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า คำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับระหว่างศาลกับพนักงานอัยการในการดำเนินการกระบวนการพิจารณาคดี ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ที่บัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์” เป็นบทบัญญัติทั่วไป ซึ่งบัญญัติถึงอำนาจของศาลในการพิจารณาพิพากษาคดีความทั้งหลาย บทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ มิได้มีข้อความที่เกี่ยวข้องเป็นเรื่องเดียวกันแต่ประการใด และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ซึ่งบัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้” เป็นการบัญญัติถึงผลของการที่บทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ว่าให้มิผลเป็นอันใช้บังคับมิได้ จึงไม่อาจมีบทบัญญัติใดของกฎหมาย

กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติมาตรา ๖ นี้ได้ คำโต้แย้งของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง จึงไม่รับคำร้องไว้พิจารณา

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี ผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๖ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ ฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลย ต่อศาล จังหวัดบุรีรัมย์ ฐานความผิด มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครอง พาอาวุธปืนติดตัวไปโดย ไม่ได้รับอนุญาต และพยายามฆ่าผู้อื่น

ผู้ร้องให้การปฏิเสธและขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ออกหมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีพยาน ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของนายประดิษฐ์ ดอกพิกุล ของนางอ่อนศรี หัวไรสง ของ นายบุญชู จันทร์ใส ของนายสุพล บทไรสง ของนางสมทรง จริงประโคน และของนายสมควร สุทธิประภา พร้อมเอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืนที่มีผู้ต้องหา เอกสารการส่งของกลางมาตรวจพิสูจน์ ของพนักงานสอบสวน และเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลาง วัตถุพยาน และผลการตรวจหา เขม่าดินปืนและของกลางของผู้ชำนาญการในคดีนี้ทุกฉบับ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เนื่องจาก ผู้ร้องไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีหมายเรียกพยานเอกสารถึงพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์โจทก์ ขอให้ส่ง พยานเอกสารตามที่ผู้ร้องร้องขอดังกล่าว

โจทก์ได้มีหนังสือถึงศาลจังหวัดบุรีรัมย์ อ้างว่า คดีอยู่ระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสาร หลักฐานดังกล่าวเป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการ สืบพยานของโจทก์ จึงยังไม่อาจส่งต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้วหากศาลเห็นสมควร จะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็จะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล

จำเลยยื่นคำร้องว่า การที่โจทก์ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลตามที่ศาลมีหมายเรียกพยาน เอกสารนั้น ไม่มีกฎหมายใดรองรับให้ทำได้ และข้ออ้างของโจทก์ที่ว่า เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้วหาก

ศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนนั้น เป็นข้ออ้างคนละประเด็นเพราะข้ออ้างดังกล่าว เป็นกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลเมื่อการสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยเสร็จสิ้นหรือกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่กรณีนี้เป็นกรณีที่จำเลยอ้างเป็นพยานและต้องใช้เอกสารในการซักค้านพยานโจทก์ ดังนั้น จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ส่งเอกสารตามหมายเรียกเพื่อประกอบการพิจารณาต่อศาลอีกครั้งหนึ่ง

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณาว่า ข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ส่งเอกสารหลักฐานที่จะต้องใช้ในการสืบพยานของโจทก์ มีเหตุผลอันสมควร ไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก

ทนายผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ว่า คำสั่งของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งได้ยึดถือข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ยอมส่งพยานเอกสาร และอ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น เป็นข้ออ้างที่เป็นคนละประเด็นกัน เพราะการพิจารณาศาลต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมาย โดยต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ เมื่อการใช้บทบัญญัติของกฎหมายเพื่อปฏิเสธการส่งพยานเอกสารต่อศาลตามที่โจทก์กล่าวอ้างทำให้จำเลยต้องเสียสิทธิในการต่อสู้คดีและทำให้การวินิจฉัยคลาดเคลื่อนต่อข้อกฎหมายและขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งความเห็นของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

พิเคราะห์แล้ว ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

และมาตรา ๒๓๓ บัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้”

จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ เป็นบททั่วไป มาตรา ๖ บัญญัติว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด บทบัญญัติใดของกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ หมายความว่า บทบัญญัติของกฎหมายใดขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญมาตราใด

บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ กล่าวคือ การใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญนี้ เป็นผลมาจากบทบัญญัติของกฎหมายต่างๆ ขัดหรือแย้งกับมาตราใดมาตราหนึ่งของรัฐธรรมนูญ ดังนั้นในตัวของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เอง ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดจะอ้างว่าขัดหรือแย้งได้เพราะรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เป็น “ผล” ที่มาจาก “เหตุ” ที่กฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ก็เช่นเดียวกัน เป็นบทบัญญัติหลักทั่วไปที่กำหนดให้ศาลมีอำนาจพิจารณาและพิพากษาคดี จึงไม่อาจนำบทบัญญัติใดของกฎหมายมากล่าวอ้างว่าขัดหรือแย้งกับมาตรา ๒๓๓ ได้ และมาตรา ๑๗๕ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติถึงอำนาจของศาลที่จะเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการเท่านั้น หากศาลมีหน้าที่ต้องเรียกสำนวนการสอบสวนแล้ว ไม่เรียกก็ไม่ใช่กรณีที่มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่เป็นกรณีที่ศาลนั้นไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗๕ ซึ่งผู้ร้องจะมาร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าศาลใดไม่ปฏิบัติตามกฎหมายไม่ได้ ผู้ร้องจะต้องดำเนินการร้องหรือฟ้องต่อศาลที่มีอำนาจหน้าที่ ให้ถูกต้อง ถูกวิธี และถูกขั้นตอน

ดังนั้นคำร้องของผู้ร้องที่ขอให้วินิจฉัยว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ นั้น เป็นคำร้องที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย จึงไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณา

ด้วยเหตุผลดังได้วินิจฉัยมา อาศัยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้องของผู้ร้อง

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัสวโรจน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๔๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลยในคดีอาญาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ด้วยศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี) ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๔๒ หมายเลขแดงที่ ๑๑๗๘/๒๕๔๕ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

สรุปข้อเท็จจริงได้ความ ดังนี้

พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ ฟ้อง นายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี เป็นจำเลยในความผิดฐาน มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครอง พาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต และพยายามฆ่าผู้อื่น ซึ่งศาลจังหวัดบุรีรัมย์รับฟ้องไว้เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒

ต่อมาจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ขอหมายเรียกพยานเอกสาร คือ คำให้การในชั้นสอบสวนคดีนี้ของนายประดิษฐ์ ดอกพิกุล นางอ่อนศรี หัวไร่สง และนายบุญชู จันทร์ใส และตามบัญชีพยานเพิ่มเติมของนายสุพล บทไร่สง นางสมทรง จริงประโคน และนายสมควร สุทธิประภา เอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืนที่มือของผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน เอกสารการส่งของกลางตรวจพิสูจน์ของพนักงานสอบสวน และเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลางวัตถุพยาน และผลการตรวจหาเขม่าดินปืนและของกลางของผู้ชำนาญการในคดีนี้ทุกฉบับ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์เพื่อเข้าสู่สำนวนพิจารณาให้แก่จำเลย เนื่องจากจำเลยไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้ และศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีหมายเรียกพยานเอกสารถึงพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ขอให้ส่งพยานเอกสารดังกล่าวตามที่จำเลยร้องขอเพื่อประกอบการพิจารณาคดี

โจทก์ได้มีหนังสือถึงศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๔ อ้างว่าคดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์และเอกสารหลักฐานดังกล่าวเป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ต่อไปจึงยังไม่อาจส่งเอกสารเหล่านั้นต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัย

ของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็จะส่งสำนวนการสอบสวน มาให้เพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล

จำเลยจึงยื่นคำร้องต่อศาลอีกครั้งหนึ่ง ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยอ้างว่าการที่โจทก์ ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลตามที่ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้นเป็นความผิดตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐ เพราะตามกฎหมายลักษณะพยานนั้นคู่ความทั้งสองฝ่ายต่างมีสิทธิที่จะอ้างอิง พยานหลักฐานร่วมกันได้ ข้ออ้างของโจทก์ว่ามีความจำเป็นต้องใช้เอกสารประกอบการสืบพยานโจทก์ ต่อไปนั้นไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดรองรับในการปฏิเสธการนำส่งเอกสารต่อศาล โจทก์จึงมีหน้าที่ต้อง นำส่งต่อศาลและข้ออ้างของโจทก์ว่าเมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้วหากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวน การสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนมาให้เพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาลนั้น เป็นข้ออ้างคนละประเด็น เพราะข้ออ้างดังกล่าว เป็นกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัย ของศาลเมื่อการสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยเสร็จสิ้น หรือกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่กรณีนี้ เป็นกรณีที่จำเลยอ้างเป็นพยานและต้องใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ดังนั้น จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ ส่งเอกสารตามหมายเรียกเพื่อประกอบการพิจารณาต่อศาลอีกครั้งหนึ่ง

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณาว่า ข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ส่งเอกสารหลักฐาน ที่จะต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์มีเหตุผลอันสมควร ไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยาน เอกสารตามหมายเรียก

ต่อมาในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕ นายจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ขอให้ศาล รอกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งความเห็นของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ซึ่งโจทก์อ้างในการไม่ยอมส่งเอกสาร และศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้เห็นตามนั้น ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และการพิจารณาของศาลต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายซึ่ง ต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์จึงส่งความเห็นของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาต้องพิจารณาก่อนว่าศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้วินิจฉัยตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ซึ่งเป็นกรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ หรือไม่ ซึ่งมีหลักกฎหมายดังนี้

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า

“เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ บัญญัติว่า

“การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายและในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ บัญญัติว่า

“รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

อย่างไรก็ตามในเรื่องนี้มีข้อพิจารณาเบื้องต้นว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า

“ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้”

จากบทบัญญัติมาตรา ๒๖๔ จะเห็นได้ว่า การที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับวินิจฉัยคำร้องของจำเลยนั้น คำร้องซึ่งมีข้อโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดีขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวนั้นจะต้องมีสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยด้วย

การที่จำเลยอ้างว่าตนมีอำนาจในการอ้างพยานหลักฐานซึ่งอยู่ในความครอบครองของพนักงานอัยการโจทก์เพื่อประกอบการพิจารณาคดีและอ้างว่าการที่โจทก์อ้างมาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่า มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารเหล่านั้นในการประกอบการสืบพยานของโจทก์และไม่ส่งเอกสารต่อศาลนั้น เป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ และย่อมมีผลใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ นั้น เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นเรื่องอำนาจของศาลในการเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้ ซึ่งเป็นเรื่องระหว่างศาลกับพนักงานอัยการในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓

เป็นเรื่องอำนาจของศาลในการพิจารณาพิพากษาคดี และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เป็นเรื่องผลของการที่
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญไม่มีผลใช้บังคับ ดังนั้น
บทบัญญัติเหล่านี้ที่ผู้ร้องอ้างตามคำร้องจึงไม่มีความเกี่ยวข้องกัน และมีได้เป็นการอ้างบทบัญญัติเกี่ยวกับ
สิทธิของจำเลยแต่ประการใด ซึ่งไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่าคำโต้แย้งของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระ
อันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยไม่รับคำร้องนี้ไว้พิจารณา

ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.อมร รัชศาสตร์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งข้อโต้แย้งของจำเลย (นายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๒ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓)

สรุปข้อเท็จจริง

๑. เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ โจทก์ ยื่นฟ้องนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี จำเลย ต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ฐานความผิดมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครอง และพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต พยายามฆ่าผู้อื่น

๒. เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ จำเลยได้ยื่นคำร้องขอยื่นบัญชีพยานเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ ต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ แต่พยานในลำดับที่ ๑ - ๖ เป็นพยานเอกสารอยู่ในความครอบครองของโจทก์ จำเลยไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงขอให้ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวเข้าสู่สำนวนพิจารณาให้แก่จำเลย

๓. เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ออกหมายเรียกพยานเอกสารหรือพยานวัตถุ (คดีอาญา) ถึงพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์

๔. สำนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ มีหนังสือที่ อส (ปร) ๐๐๓๑/๕๘๗๕ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดบุรีรัมย์ สรุปได้ว่า คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์และเอกสารหลักฐาน จำนวน ๕ รายการ ดังกล่าว เป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวนซึ่งโจทก์มีความจำเป็นจะต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ต่อไป จึงยังไม่อาจส่งเอกสารหลักฐานดังกล่าวต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยคดีของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาลต่อไป

๕. เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ สรุปได้ว่า จำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอหมายเรียกพยานเอกสารลำดับที่ ๑ - ๖ ด้วยเหตุเอกสารอยู่ในความ

ครอบครองของโจทก์และศาลได้มีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวไปยังโจทก์ โจทก์ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐ ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ส่งเอกสารตามหมายเรียกศาลลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยวิธีส่งต้นฉบับเอกสาร หรือสำเนาเอกสารที่โจทก์รับรองถูกต้องต่อศาลต่อไป

๖. จากรายงานกระบวนการพิจารณาของศาล เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ สรุปได้ว่า จำเลยขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสารจากโจทก์มาเพื่อประกอบการถามค้าน แต่โจทก์ไม่นำส่งเอกสารตามที่ศาลออกหมายเรียก เนื่องจากคดีนี้อยู่ระหว่างสืบพยานโจทก์และเอกสารหลักฐานจำนวน ๕ รายการ เป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวนซึ่งโจทก์มีความจำเป็นจะต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ต่อไป จึงยังไม่อาจส่งเอกสารหลักฐานดังกล่าวต่อศาลได้ ศาลเห็นว่า ข้ออ้างของโจทก์มีเหตุผลอันสมควร จึงไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก

๗. เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕ จำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ขอให้ส่งความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยสรุปได้ ดังนี้

คดีนี้จำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ขอให้ศาลออกหมายเรียกบัญชีพยานเพิ่มเติมซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ โจทก์ปฏิเสธไม่นำส่งพยานเอกสารดังกล่าว เนื่องจากพยานเอกสารตามที่จำเลยได้ยื่นขอมานั้น จะต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยคดีของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล ศาลเห็นว่าข้ออ้างของโจทก์มีเหตุผลอันสมควร จึงไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก โดยศาลยึดถือข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ยอมส่งพยานเอกสารอันข้ออ้างดังกล่าวของโจทก์นั้น เป็นข้ออ้างที่เป็นคนละประเด็นกัน เพราะข้ออ้างนี้เป็นประเด็นที่หากศาลเห็นสมควรเรียกสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล เป็นกรณีที่มีการสืบพยานโจทก์ พยานจำเลยเสร็จสิ้นแล้วหรือกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่กรณีนี้เป็นกรณีที่จำเลยอ้างเป็นพยานและต้องใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ โจทก์จึงต้องส่งศาล ซึ่งการพิจารณาวินิจฉัยของศาลจะต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ จึงเห็นได้ว่าคำสั่งของศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีความคลาดเคลื่อนจากรัฐธรรมนูญและกฎหมายเป็นอย่างมากทำให้จำเลยต้องเสียสิทธิในการที่จะใช้สิทธิต่อสู้คดีอาญาเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของจำเลย จึงขอให้ศาลส่งความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติมาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓

๘. ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ จึงตั้งเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของจำเลยส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ โดยสำนักงานศาลยุติธรรมส่งเรื่องถึงศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓

๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕

ประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

ข้อพิจารณา

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ เป็นบททั่วไปของหมวดศาล กล่าวคือ เป็นหลักการทั่วไปว่า การพิจารณาพิพากษารรคคดีเป็นอำนาจของศาล ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นขั้นตอนของลักษณะการพิจารณา หรือวิธีพิจารณาของศาลว่า เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อใช้ประกอบการวินิจฉัยได้

บทบัญญัติของสองเรื่องนี้จึงไม่เกี่ยวข้องกันเลย คือ หลังจากที่โจทก์สืบพยานเสร็จแล้วศาลก็มีอำนาจตามมาตรา ๑๗๕ ที่จะเรียกสำนวนมาประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ คือ ผู้อื่นจะมาพิจารณาพิพากษาคดีไม่ได้

ส่วนการที่จำเลยในคดีขอให้ศาลเรียกพยานเอกสารจากพนักงานอัยการมานั้น รัฐธรรมนูญให้สิทธิที่จะขอตรวจ หรือคัดสำเนาได้เฉพาะคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน หลังจากที่พนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หากมีสิทธิขอพยานเอกสารของฝ่ายโจทก์ไม่

คำร้องของจำเลยจึงนับได้ว่าไร้สาระ เพราะคำร้องขัดแย้งกันเอง คือ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ เป็นหลักการทั่วไปว่า การพิพากษารรคคดีเป็นอำนาจของศาล ซึ่งไม่มีใครโต้แย้งประเด็นนี้ การที่พนักงานอัยการไม่ส่งพยานให้แก่จำเลยนั้น เพราะเป็นพยานฝ่ายโจทก์ ซึ่งมาตรา ๑๗๕ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้ศาลเรียกจากพนักงานอัยการได้ เมื่อสืบพยานโจทก์เสร็จแล้ว เพื่อให้ศาลใช้ประกอบการพิจารณาของศาลเอง ซึ่งพนักงานอัยการก็พร้อมจะส่งให้ กรณีที่พนักงานอัยการจะใช้มาตรา ๑๗๕ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาขัดขวางอำนาจศาลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ จึงยังไม่เกิดขึ้นและจะไม่เกิดขึ้น

คำร้องของผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยที่จะขอพยานหลักฐานจากพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นหลักฐานฝ่ายโจทก์
จึงเป็นคำขออนอกเหนือบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ซึ่งให้ขอได้เฉพาะพยานหลักฐานของฝ่าย
ผู้เสียหายหรือจำเลยเท่านั้น ซึ่งผู้ร้องมิได้ขอ จึงไม่มีเรื่องขัดแย้งใดๆ เรื่องทั้งหมดจึงเป็นการกล่าวอ้าง
ที่สับสนมาก

คำวินิจฉัย

เห็นว่าคำร้องของผู้ร้องไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย จึงเห็นควรไม่รับเรื่องไว้พิจารณา
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

ศาสตราจารย์ ดร.อมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายอรรถ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายนิติพงษ์ เทียรทองศรี) ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๕ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕

ข้อเท็จจริงได้ความว่า พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ ฟ้องนายนิติพงษ์ เทียรทองศรี ผู้ร้องเป็นจำเลย ฐานมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครอง พาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต และพยายามฆ่าผู้อื่น ต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏเป็นคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๒ ผู้ร้องให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหา ผู้ร้องได้ยื่นบัญชีระบุพยาน ลงับลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ผู้ร้องได้ขอหมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีระบุพยานลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ลำดับที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ คือ คำให้การในชั้นสอบสวนของนายประดิษฐ์ ดอกพิกุล นางอ่อนศรี แห้วไรสง และนายบุญชู จันทร์ใส และตามบัญชีระบุพยานเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ลำดับที่ ๑ ถึง ๖ ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของนายสุพล บทไรสง นางสมทรง จริงประโคน และนายสมควร สุทธิประภา เอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืน ที่มีผู้ต้องหา เอกสารการส่งของกลางมาตรวจพิสูจน์ของพนักงานสอบสวน และเอกสารรายงาน การตรวจพิสูจน์ของกลาง วัตถุพยาน และผลการตรวจหาเขม่าดินปืนและของกลางของผู้ชำนาญการ ในคดีนี้ทุกฉบับ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อเข้าสู่สำนวนพิจารณาให้แก่ผู้ร้อง เนื่องจาก ผู้ร้องไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้หมายเรียกพยานเอกสารจากโจทก์ ขอให้ส่งพยานเอกสารเพื่อประกอบการ พิจารณาคดี ก่อนวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ โจทก์อ้างว่า คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสารหลักฐานดังกล่าวเป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ ประกอบการสืบพยานของโจทก์ จึงยังไม่อาจส่งต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาล เห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็จะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า ตามกฎหมายลักษณะพยานคู่ความทั้งสองฝ่ายต่างมีสิทธิที่จะอ้างอิงพยานหลักฐานร่วมกันได้ พยานดังกล่าวผู้ร้องอ้างเพื่อเป็นพยานและต้องการใช้ในการชกค้ำพยานโจทก์ ที่โจทก์อ้างว่า คดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสารหลักฐานดังกล่าว โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานโจทก์ต่อไปนั้น ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดรองรับ โจทก์จึงมีหน้าที่ต้องนำส่งต่อศาล และที่โจทก์อ้างว่า เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาล โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาลนั้น เป็นข้ออ้างคนละประเด็น เพราะตามข้ออ้างนี้เป็นกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลเมื่อการสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยเสร็จสิ้นหรือกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่กรณีของผู้ร้องเป็นเรื่องที่ผู้ร้องอ้างเป็นพยานและต้องการใช้ในการชกค้ำพยานโจทก์ การที่โจทก์ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียกของศาลเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐ ผู้ร้องจึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ส่งเอกสารตามหมายเรียก ฉบับลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ เพื่อประกอบการพิจารณาต่อศาลอีกครั้ง

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีคำสั่งว่า ข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ส่งเอกสารหลักฐานตามที่ผู้ร้องขอให้เรียกมา มีเหตุผลอันสมควร ไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืน

ทนายผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ว่า คำสั่งของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งได้ยึดถือข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ยอมส่งพยานเอกสารและอ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น เป็นข้ออ้างคนละเรื่องกัน เพราะการพิจารณาศาลต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายโดยต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ด้วย เมื่อการใช้บทบัญญัติของกฎหมายตามที่โจทก์กล่าวอ้างเพื่อปฏิเสธการส่งพยานเอกสารต่อศาล และที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ใช้วินิจฉัยทำให้จำเลยต้องเสียสิทธิในการต่อสู้คดีและทำการวินิจฉัยคลาดเคลื่อนต่อข้อกฎหมายและขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และเป็นกรณียังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น จึงขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งความเห็นของผู้ร้องเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีคำสั่งให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของผู้ร้องให้สำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๒ ประกอบข้อ ๓๗

คดีมีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ บัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาล ซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์” ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้วถ้าเห็นสมควร ศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ เป็นบทบัญญัติที่อยู่ในหมวดศาลในบททั่วไป เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี ซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจของศาล แต่การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาล ศาลจะต้องดำเนินการให้เป็นตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และถือว่าการกระทำในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ สำหรับกรณีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น ได้บัญญัติให้อำนาจศาล เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว และถ้าเป็นเรื่องที่ศาลเห็นสมควรที่จะเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการเพื่อประกอบการวินิจฉัยก็ให้เรียกได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ถูกกฎหมายให้อยู่ในดุลพินิจของศาลว่า จะเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาพิจารณาประกอบการวินิจฉัยคดีหรือไม่ ศาลอาจจะเรียกหรือไม่เรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการก็ได้ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงเหตุสมควรและความยุติธรรมด้วย ที่ผู้ร้องอ้างว่า ตามกฎหมายลักษณะพยานคู่ความอาจอ้างพยานหลักฐานร่วมกันได้และผู้ร้องขอที่จะใช้เอกสารที่เป็นสำนวนการสอบสวนเพื่อใช้ประกอบการซักค้านพยานโจทก์ นั้น เป็นคนละเรื่องกัน ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นเรื่องระหว่างศาลกับพนักงานอัยการ ไม่ใช่เรื่องสิทธิที่จะอ้างพยานหลักฐานร่วมกันดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ที่โจทก์อ้างว่า เอกสารหลักฐานดังกล่าวเป็นเอกสารหลักฐานสำนวนการสอบสวน ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานโจทก์ไม่อาจส่งต่อศาลได้ จึงรับฟังได้ ข้ออ้างของผู้ร้องไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงไม่รับคำร้องไว้พิจารณา

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ